

„Soča“ izhaja vsak potek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poštanicah“ se plačuje za navadno tristoletno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kront“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Cassermah, 3.

Dopisi in naročnina naj se pošlje opravištvu „Soča“ Via Seminario št. 10.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Deželni zbor.

(VII. seja 20. decembra ob 5. uri zvečer.)

Predsednik naznanil predlog poslanca Kocijančiča zastran male spremembe v deželni postavi o varstvu kmetijstvu koristnih tičev. — Utemeljitev pride na dnevni red v prihodnji seji.

Poslanec Del Torre bere obširno poročilo posebnega odseka, v katerem so živo naslikane žalostne razmere prebivalstva na tistih deželnih straneh, katere je posebno hudo zadela letošnja dolgotrajna suša ter so tudi v poprejšnjih letih trpele po mnogih drugih neizglednih, kakor po trtni boleznih, peronospori, boleznih sviloprejk itd. — Poročilo sklepa z mnogimi predlogi in posebno naj bi deželni odbor naprosil vis. vlado, da dovoli: a) popoln izbris neposrednih davkov najhujše zadetih polit. okrajev: gradiškemu, soškemu in delom Goriskemu za leto 1887., polovico za leto 1888 in tretjino za l. 1889.; — b) stalno zmanjšanje neposrednih davkov v političnih okrajih goriskem in gradiškem, katere sta bila pri zadnji uravnavi preveč obložena; odbiti naj bi se najmanj 30 odstotkov sedanjega predpisa; — c) oproščanje lišnega davka za kmetijske hiše na deželi, v katerih stanujejo koloni, kmetijski opravniki in delavci; — d) občno koristna podjetja, pri katerih si bo siromašno ljudstvo lahko zaslužilo vsakdanjega kruha, mej temi podjetji se navajajo nekatere potrebne rečne in potočne uravnave v Furlaniji, grajanje železnice od južne pri Ronkah do Cervinjana in do italijanske meje itd.

Dalje naj deželni odbor naprosi vlado, da dovoli občinam denarne podpore, deloma proti povračilu brez obresti, v letnih rokih in to za zdravstvena in druga občno koristna dela, potem tudi pomoč takim revežem, kateri so nezmožni za dela.

Slednjič je naročeno dež. odboru, da priloži svoje peticiji vse prošnje posamičnih občin, cestnih odborov itd. podanih o tej zadevi in da prav nujno priporoči vladi, naj nemudoma priskrbi javna dela in podeli zaproseno pomoč.

Poročevalec žanjo pohvalo za izvrstno sestavljen poročilo in vsi predlogi se vsprejmo soglasno.

Po predlogih finančnega odseka (poročevalec dr. Gregorčič in dr. Verzegnassi) se potrdi: proračun glavnega zaloga za ubogo za leto 1888., račun deželne glavnice za l. 1886 in proračun istega zavoda za l. 1888.

Poslanec Ivančič poroča v imenu pravnega odseka o nekkih premienah v postavi zastran varstva divjačine. Vsprejme se dotični načrt postave, po kateri se odločijo za divjad jednake varstveno dobe, kakršne sta v tej seji odločila po dogovoru mej seboj tudi deželni zbor tržaški in isterski.

Načrt postave zastran premene §§ 78. občinskega reda (poročevalec dr. Venuti) se potrdi takole:

Določbe § 78. Občinskega reda za pokneženo grofijo Gorisko in Gradiško od dne 7. aprila 1861 dež. zak. št. 8, kakor je dopolnjen v deželni postavi od dne 7. julija 1877. dež. zak. št. 12. se razveljavi in se bo glasil v prihodnje:

§ 78. Doklade, ki presegajo 50 odstotkov izravnih davkov ali potrošnine, sme deželni odbor potrditi samo v porazumu z namestnijo.

Po predlogu peticijskega odseka, (poročevalec Dottori) dovolj se denarne podpore po 100 gld. 19 vsučiliščnikom in akademikom dunajskim s pogojem, da morajo biti upisani v podporno društvo za bolne dijakke na Dunaji, in 4. dijakom po 60 gld.; o nekaterih dijaških prošnjah pa se prestopi na dnevni red.

Rešijo se še nekatere druge peticije malenkostnega pomena — in ob 7. uri je seja končana.

(VIII. seja dne 21. decembra ob 4 1/4 uri popoldne.) Predsednik naznanil, da je podal poslanec Ivančič naslednji predlog:

Naročuje se deželnemu odboru, da natančno pregleda deželni postavi o cestah od 29. aprila 1864 in 24. novembra 1868 in da predloži v prihodnji seji, kako naj se na podlagi dosedanjih skušenj po-

pravita in dopolnita, da bodeta zadostovali sedanjim razmeram in potrebam.

Motivanje pride na dnevni red jedne prihodnjih sej.

Po prestopu na dnevni red poroča poslanec dr. Rojic v imenu finančnega odseka o računih za l. 1886. in proračunih za l. 1888. štipendijskega zaloga in zaloga Wendenberskih štipendij, ki se odobre brez razprave.

O peticiji učiteljskih društev za goriski, tolimski in soškanski okraj za zboljšanje gmotnega stanja ljudskih učiteljev (poročevalec pravnega odseka dr. Nik. Tonkli) prestopi zbor na dnevni red.

Peticija katol. polit. Čitalnice v Čepovanu, da bi se cesta od Čepovanske vasi do tolimskega okraja na Vratih uvrstila mej skladovne, (poročevalec pravnega odseka Ivančič) odstopi se deželnemu odboru, da zasliši o tej zadevi najprej cestna odbora tolimski in cerkljanski in naznani potem v prihodnji seji svoje predloge.

Poročevalec pravnega odseka dr. Abram. — Načrt postave, ki ga je predložila vlada o ribjem lovu v zaprtih vodah, vrne se deželnemu odboru, da zasliši o tej zadevi zvedence in njih mnenje, potem z načrtom vred predloži v prihodnji seji deželnemu zboru.

Del-Torre kot poročevalec posebnega odseka zastran olajšanja revščine po suši in dragih neizglednih zadetih okrajev predlaga, da se še nekatere peticije, ki so došle o tej zadevi po zadnji seji, prilože dotičnemu poročilu in z njim vred priporoči visoki vladi. Vsprejeto.

Sledi poročilo peticijskega odseka.

Poročevalec Mahorčič. Prošnja gospodarskega sveta v Mislečah za denarno pomoč v prospeli sadjarje in vinoreje odstopi se deželnemu odboru, da jo priporoči c. kr. kmetijskemu društvu v namen, da bi ono posredovalo in doseglo od c. kr. kmetijskega ministerstva izdatno podporo občin.

Poročevalec Dottori. O peticiji društva v pomoč bolnim dijakom na Dunaji za denarno podporo prestopi se na dnevni red. — Deželnemu odboru pa je naročeno, naj naznani istemu društvu, da je naloženo vsem iz deželnega zaloga podpiranim dijakom na Dunaji upisati se v društvo.

Poročevalec Mahorčič. O prošnji Ahovske občine, da bi se jej dovolila denarna pomoč za vzdrževanje mosta čez Sočo v Plavah, prestopi se na dnevni red:

Poročevalec Del-Torre. Bivšemu pomočnemu učitelju na Grad šči J. K. Vuk-u dovoli se povikšanje pokojnine od letnih 100 na 136 gld.

Isti poročevalec. O prošnji društva za prispelvanje klimatičnega zdravljenja v Gorici, da bi se deželna uprava upisala mej društvene ustanovnike, prestopi se na dnevni red.

Isti poročevalec. Društva za konjske dirke v Gorici dovoli se 200 gld. za darila, ki bi se pri dirkah prihodnjega leta podelila najboljšim demačim konjem.

(IX. seja 23. decembra ob 10 1/2 uri popold.)

Predsednik naznanil, da je z Najvišim sklepom od dne 18. decembra dovoljeno pobirati deželni priklad na užitnino, vina in davščino na pivo za leto 1888, kakor sta se pobirala za tekoče leto, dokler ne bo končno ustanovljen in potrjen deželni budget.

Poslanec Venuti in tovariši stavijo zastran sklepa c. kr. deželnega šolskega svetovništva o upeljavi nemščine v ljudske šole na Goriskem naslednjo interpelacijo:

Uradni list „L'Osservatore Triestino“ je priobčil v svoji številki od 21. tok. meseca nasledajo vest: „Nemščina v ljudskih šolah. C. kr. deželni šolski svet gorisko-gradiški je sklenil v svoji seji 14. t. m. soglasno po predlogu zastopnika deželnega odbora, častivrednega poslanca Gasserja, da se ima nemščina poučevati kot obligatni predmet v vseh ljudskih šolah poknežene grofije gorisko-gradiške.“

Ta vest se je zdela podpisanim tako neverjetna, badi glele na njeno naravo, badi glede na poslovni

naslov osebe, katere se v njej imenuje kot predlagateljica, da bi jo bili skoro smatrali za izmišljeno, da si jo je objavil uradni list.

Zato so si hoteli podpisani priskrbeti zanesljivih pojasnil in iz teh so posneli, da je predlog zares stavil deželni zastopnik vitez Gasser, ko ni bil navzočen in ni za to vedel drugi zastopnik vitez dr. Tonkli; da je bil ta predlog, akopram ni bil na dnevnem redu in kljub živahnim ugovorom jednega iz mej svetovalestvenih udov prav v naglici na glasovanje postavljen in vsprejet.

Zdaj pa ne morejo podpisani drugače, nego spolnovaje sveto svojo dolžnost, odločno protestovati proti temu sklepu, ne samo, ker stoji v očitnem nasprotju z načeli, katere je vedno spoznaval in v svojih sklepih proglašal ta vis. dež. zbor, ampak tudi ker je v formalnem in pravnem oziru nepostaven in popolnoma neumesten.

In v istini je formalno nepostaven, ker vsprejet brez udeležbe jednega zastopnika, kateri ni vedel, da se bo v dotični seji razpravljalo o tako velevažnem in jako dolikratnem vprašanji, ker ni bil postavljen na dnevni red: nasproten postavi pa, ker § 3 ravle od 2. maja 1883 štv. 53 dr. zak. ne navaja nemščine mej predmeti, ki se imajo poučevati v ljudskih šolah družega jezika razen učnega, ter dopušča izjemo samo za drugi deželni jezik; preden se pa določi, da se bo ta poučeval, treba po § 6. postavbe od 14. maja 1869 štv. 62 dr. zak. zaslišati tiste, kateri vzdržujejo šole, kar je bilo v konkretnem slučaju tem potrebuše, ker je šlo za tak jezik, katerega ni mej našimi deželnimi jeziki. Slednjič je sklep neumesten; kajti akopram znajo podpisani ceniti, koliko važnost ima nemščina za kulturo sploh in še posebno za ono avstrijskih dižavljancev, so oni vendar do dna prepričani, da njena upeljava kot obligaten predmet v naše ljudske šole bi nikakor ne bila v korist, marveč v preveliko škodo; vse nemščini odmenjene ure bi se odtegnile drugim predmetom in dosledno splošnemu pouku, in ker bi se tega jezika naši otroci v dobi, ko so navezani na šolski pouk, nikakor ne mogli naučiti, bi pač kmalu pozabili ono malenkostno in nepopolno znanje, katero bi si bili utegnili pridobiti.

Sicer pa ponavljajo podpisani, da je sklep c. kr. deželnega šolskega sveta po vsakem načinu nasproten načelom in izjavam tega vis. deželnega zbora, in zato so oni primorani podati Vašoj prevziščenosti, kot deželnemu glavarju in predsedniku deželnega zbora, naslednjo

interpelacijo:

1. Ali je deželni odbor pozvedel, kar je sklenil c. kr. deželni šolski svet v seji dne 14. t. m. zastran upeljave nemščine kot obligatnega učnega predmeta v ljudske šole naše dežele?

2. Ali je deželni zastopnik vitez Gasser podavši predlog, ki je dovedel do omenjega sklepa, postopal iz lastnega nagiba ali po naročilu deželnega odbora in kaki nagibi so ga pripravili do tega predloga?

3. Kaj se je ukrenilo ali se namerava ukreniti v namen, da se uniči dotični sklep.

Podpisani so: Dr. Venuti, dr. Josip Tonkli, dr. Verzegnassi, Kovačič, dr. Maurovich, Ivančič, Benardelli, Kocijančič, Del Torre, Mahorčič, Ritter, dr. Rojic, dr. Nik. Tonkli, dr. A. Gregorčič, Jonko, dr. Abram.

Deželni glavar je odgovoril, da deželni odbor ni dobil uradoma uobenege poročila o sklepu c. kr. dež. šolskega sveta in da je o njem zvedel še le včeraj po časnikih; — da deželni zastopniki v omenjenem svetu so vselej nezavisno postopali, da neso nikdar dobivali vodil od deželnega odbora, in da tudi neso nikdar poročali odboru o svojem postopanju, in slednjič, da deželni odbor še ni ničesar ukrenil zoper sklep zastran upeljave nemščine v ljudske šole — in da on, glavar, tudi še ne more odgovora dati na vprašanje, ali bo kaj ukrenil ali ne.

Ni to je deželni zbor soglasno vsprejel ta le Verzegnassijev nujni predlog:

„Izvoli naj se odsok 7 udov, kateri bo imel dobro pretehtati sklep c. kr. dež. šolskega sveta od dne 14. t. m., objavljen v „Osservatore Triestino“ od

ne 21. t. m. zastran upeljave namščine v ljudske
ole na Goriškem, in predlagati potem, ko bo stvar
emeljito pretresel, kaj naj se bo ukrenilo o tej za-
evi v obrambo naših narodnih pravic.
V odsek so izvoljeni: Dr. Maurovich, predsednik,
r. Pajer, dr. Verzegnassi, dr. Venuti, dr. vitez Ton-
li, dr. Abram in Ivančič.

Gasser se je vsled interpelacije in kar jej je sle-
ilo in je še imelo slediti, odpovedal deželni poslan-
tvu in je odložil tudi svoj mandat kot odbornik go-
riške trgovske in obrtniške zbornice.

Poslanec Kocijančič utemeljuje svoj predlog
zastran neke premene v deželni postavi o varstvu
metijstvu koristnih tičev. On ponavlja namreč svoj
anski predlog, da bi se kos in škorec preložila iz
priloge C v prilogo B iste postave, to je mej tiste
iče, kateri se smeje razen varstvenih dob loviti, če
e plača 2 gld. takse. On opravičuje svoj predlog s
em, da ti tičji plemeni, kadar se preveč namnožita,
ozobljeta mnogo sladkega grozdja, in da ne prizana-
ata tudi črešnjam in figam; da torej pri nas več
konujeta, nego koristita s pokončanjem mrčesov. —
Predlog se izroči pravnemu odseku.

Na poziv,

odgovorila nam so še naslednja županstva in odločno
zdrdila svojo neomejeno zvestobo in udanost do
Avstrije in presvitelega Cesarja ter do rimsko-katoliške
vere: Boleo (s „poslanim“, koje je v poslednjem
istu po pomoti stavca izostalo) — Rihenberg — Ko-
priva — Log — Biljana — Velikrepen — Šebrelje
— Rodik — Grahovo — Vojšćica — Soča — Tomaj
— Gojače — Arber — Vrtovin — Trnovo (na Tol-
minkem) — Čezsoča — Volče — Sv. Križ — Devin
— Skrilje — Doberdob — Kamnje — Renče — Ve-
likidol in Solkan.

Vsled posebne želje nekaterih županstev obja-
vimo naslednje njih izjave:

Volče. Občinsko starešinstvo slovesno izjavlja,
da obsojuje obrekovanje v nekaterih židovskih časo-
pisih in toplo zahvalo izreka visokemu našemu de-
želnemu zboru in prečastitemu gosp. dr. Gregorčič-u,
koji je nam iz srca govoril in objavil naše čute do
preljubljenega vladarja in razodel našega naroda
gaslu: Vse za vero, dom, Cesarja.

Soča. Prosimo, da izjavite, da smo mi naši
Cesarji hiši najpodložniši udani, in da naša, sicer
mirna kri, gori samo za Avstrijo, našo ljubo očet-
njavo. Prepričani smo, da naša dozdanja zvestoba,
lojalnost in udanost dovolj priča, da smo goriški Slo-
vencei vladajoči hiši najzvestejše udani. Pri nas je
vse za katoliško vero, za dom in Cesarja!

Šebrelje. Zaradi hude zime in snega ni bilo
mogoče v kratkem času sklicati v sejo vse občinsko
starešine; ker so nekateri daleč v samotni, zamoglo se
je le bližnjim podžupanom in odbornikom t. j. večini
poznanim in razložit pomen tega, kar piše in želi
„Soča“ v svojem cenjenem listu št. 52. Vsi so
nevdušeno izrazili, da se popolnoma vjemajo z izjavo
deželnih poslancev goriških z dne 20. decembra 1887.
Kdo ima uzrok dvomiti nad našo zvestobo do pre-
svitelega cesarja Franca Jožefa in do svete rim. ka-
toliške cerkve. Naše geslo je: vse za vero, dom in
Cesarja.

Sv. Križ (iz sejnega zapisnika). Župan odpre
sejo s sledečim nagovorom: Slavno starešinstvo! V
dolžnost sem si šel povabiti vas k današnji izvan-
redni seji. Slišali smo, da nekateri časniki sumničijo
in obrekujejo nas uboge primorske Slovence, da se
odvrčamo od katoliške vere in Avstrije. Dopus-
tite mi, da vam prečitam št. 52 „Soče“ o tej zadevi. —
Ker so naši gospodje deželni poslanci v našem imenu
izrazili neomahljivo zvestobo do našega presvitelega
cesarja Franca Jožefa I. in sv. vere, predlagam, naj
slavno starešinstvo sklene, da naše županstvo obsoja
vse take časnike, kateri pišejo proti udanim Sloven-
cem, kateri so z dušo in imetjem vdani presvitemu
cesarju Francu Jožefu I. in celi Habsburški dinastiji,
pa tudi sveti rimski katoliški cerkvi. Oskliknili so
starešini trikrat „Živijo“ na presvitelega cesarja. Ob-
enem tudi predlaga go-p. župan, da se izreče naj-
toplejša zahvala gospodom deželnim poslancem, ker
so se javno in tako močito potegovali v deželnem
zboru za naš ubogi narod, kar je bilo od starešinstva
radovaljno in soglasno sprejeto.

Devin. Na poziv Vašega cenjenega lista, št.
52 je podpisanemu županstvu čast naznaniti, da v
občinski seji dne 2. januarja t. l. je starešinstvo tu-
kajšnje županije soglasno obsodilo liste, ki se drznejo
udani slovenski narod sumničiti nezvestobe proti kat.
Cerkvi in presvitemu cesarju Francu Josipu I. ter
zagotovijo od svoje strani največje udanosti sveti Cerkvi
in presvitemu Cesarju, mogočnemu vladarju velike
Avstrije. Ono se popolnoma strinja z mišljenjem cen-
jenih deželnih poslancev, izraženem v seji dne 20.
decembra 1887.

Skrilje. Župan skliče za današnji dan občinske
starešine k izredni seji, k kateri so se tudi v polnem
številu sešli, ter jih nagovori tako le:

Slavno starešinstvo! Sveta dolžnost me je pri-
silila Vas danes sklicati, da Vam voščim veselo novo
leto in Vam na dalje tudi objavim, kako nas Slo-
vence nekateri avstrijski in neavstrijski listi sumničijo
nezvestobe in nezanesljivosti za Avstrijo in katoliško
vero. —

Nato prečita župan dopis predzadnje številke
„Soče“ kateri objavi VII. sejo deželnega zbora go-
riškega od dne 20. decembra 1887.

Ko so starešini slišali celi govor deželnih po-
slancev, osupnjeni so soglasno izrekli:

1. Obsojamo nesramne napade vseh, kateri
nas obrekujejo kot nezveste in nezanesljive Cesarju
in katoliški veri, za katero smo in bodemo do zad-
njega zdihljeja vedno zvesto in hrabro stali kot Čaven.

2. Izrekamo pisarno zahvalo vsemim brati-
teljem našega naroda, ki nas tako hrabro zagovarjajo
in so za našo največjo čast potegujejo.

Nato so vsi starešini z ganjenim srcem vsklik-
nili trikrat: Živijo Njih Veličanstvo, naš presviti in
ljubeznivi Cesar Franc Jožef I. in celi Habsburška
dinastija in Bog blagruj današnjega zlatomašnika,
svet. Očeta papeža Leva XIII.

Libušinja. Zmeraj imamo zvestobo in uda-
nosti do katoliške vere, do pretvitelega Cesarja Franca
Jožipa I. in do njegove preslavno vladajoče hiše. Se
svojimi poslanci ponavljamo, da „zvestobe si ne pu-
stimo tergat iz srca pa tudi ne sumničiti od nobene
strani.“

Kobarid. Zbranim starešinam prečita župan
poziv „Soče“ v št. 52, kojega z velikim začudenjem
in strmenjem poslušajo. Starešinstvo vsklikne: „Vse
za vero in cesarja — in sklene, soglasno, izraziti
vsem veličastim gospodom poslancem deželnega zbora
zahvalo za njih izjavo, da je hudobno sumničenje in
obrekovanje o Slovencih, da so cmahljivi v zvestobi
do Boga in Presvitelega cesarja Franca Josipa I. in
njegove preslavno vladajoče rodovine.

Kakor vselej, tako stojimo tudi danes trdno ko
skale vsi hribovci ter damo krv in imetje za Boga
in preslavno Habsburško rodovino in želimo: Bog
nas ohrani na veke pod avstrijskim žeslom!

Zapisnik prebrau, enoglasno potrjen in podpisan.

Doberdob. Starešinstvo občine Doberdob je
v svoji seji dne 29. decemb. 1887 z navdušenjem
vzelo na znanje postopanje naših vrlih slovenskih
poslancev v deželnem zboru goriškem, osobito pa
izvrsten govor preč. g. dr. Ant. Gregorčiča, glede ob-
sojenja naših nasprotnikov po časnikih raznih
krajev in jezikov. Tukajšnje starešinstvo slovesno ob-
sojuje laži in obrekovanja onih časnikov, ki so sku-
nili našo državljansko čast in naše dobro ime ter se
s studom obračajo od takega nepoštenega početja
nasprotnih časnikov.

Naše ljudstvo je sicer revno ali vsejedno verno
in popolnoma zvesto udano svojemu dobrotljivemu
Cesarju Francu Jožefu I., ter nobenemu niti na misel
ne pride na kako stran čez avstrijsko mejo škiliti.
Zato se pa podpisano starešinstvo popolnoma vjema
z izjavo ljudskih zastopnikov v dež. zboru, ter izreka
svojo pisarno zahvalo onim poslancem, ki so se z
govornikom dr. Ant. Gregorčičem tako krepko po-
tegnili za čast slovenskega prebivalstva v pokneženi
grofiji goriški in gradiški.

Seja se je zaključila z naročilom, naj županstvu
naznani ta sklep vrlim dež. poslancem in s trikratnim
„živijo“ na našega presvitelega Cesarja!

Avče. Starešinstvo je v seji 26. t. m.
izjavilo, da obsojuje laži in obrekovanja časnikov, ki
so skrunili našo državljansko čast in dobro ime v
verskem oziru, in da se popolnoma vjema z izjavo
ljudskih zastopnikov v deželnem zboru ter da izreka
tem potom svojo zahvalo deželnim poslancem, ki so
se tako krepko potegnili za čast slovenskega prebi-
valstva v pokneženi grofiji goriški in gradiški ter po-
navlja zvestobo do presvitelega vladarja Franca Jo-
žefa I. in do Njegove preslavno vladajoče hiše.

Vrtojba. Občinsko starešinstvo je v seji dne
26. dec. p. l. soglasno izrazilo, da se popolnoma u-
jema z izjavo deželnih poslancev goriških z dne 20.
decembra p. l. ter enoglasno sklenilo:

1. naj se odposlje presvitemu cesarju vzajemno
z drugimi občinami izjavo (adresno) naše neomahljive
zvestobe in pokornosti do njega in presv. habsburške
hiše, in

2. da se pošlje celim poslancem v Gorici za-
hvalno pismo, da so vzajemno in tako krepko zastop-
pali mišljenje slovenskega občinstva na Goriškem v
seji deželnega zbora 20. dec. p. l.

Šenpas. Zbrani starešini enoglasno odobra-
vajo postopanje svojih dež. poslancev, ter se s celim
srcem pridružijo govoru prečastitega gospoda dr. Gre-
gorčiča dne 20. p. m. v dvorani goriškega dež. zbora
glede verskega in državljanskega čuta tukajšnjega
prebivalstva.

Z neopravičenim obrekovanjem in grdim sum-
ničenjem od strani naših nasprotnikov, globoko uža-
ljeni izrekamo:

1. Da smo vorni katoličani, udani sv. Očetu, vid-
nemu namestniku Jezusa Kristusa,

2. Da smo neomahljivo zvesto udani Avstrijanci,
ki smo vsaki čas pripravljeni žrtovati imetje in živ-
ljenje za domovino in našo presvito cesarsko rodo-
vino; če se tudi hrib in hrast omajata, naša zvesto-
ba ne bode ganila.

Črniče. Po več nasprotnih časnikih se je či-
talo dosti lažnjivega obrekovanja, da se Slovenci od-
tegujemo katoliški veri in Avstriji.

Do dna srca so žaljeni s takimi izjavami vsi
pravi Slovenci in tako je žaljeno ljudstvo tudi v naši
županiji.

Gledé, da nam je znano, da vso ljudstvo v naši
županiji ljubi in spoštuje našega presvitelega vladarja,
Fran Josipa, in ž-li, da bi ga nam Bog še mnogo
mного let na tem svetu ohranil in po Njemu tudi
njegovega naslednika Rudolfa, in celo habsburško
družino, in je pripravljeno v vsakem slučaju našega
preljubljenega Cesarja in našo avstrijsko državo,
tudi ako bi se vojska pripetila, do zadnjega zdihljeja
brantiti: oporekamo slovesno, da je vse, kar se o nas
Slovcnih piše, le podla laž in da tudi ni ros, da bi
se ljudstvo odtegavalo od naše katoliške vere. Mi
katoliško vero tudi iz vse moči podpiramo in hoče-
mo veri tudi do zadnjega zdihljeja zvesti ostati. Osa-
moteni naj bodo vsi tisti nasprotniki, ki so Slovence
tako sramotno in zaničljivo z lažmi obrekovali.

Ujemamo se z izjavo deželnih poslancev 20. dne
p. m. in jim tem potom izrokamo polno zaupanje.

Lokavec. (Sejni zapisnik): Ko se je starešin-
stvo v polnem številu sešlo, odpro g. župan sejo s
sledečim nagovorom:

V seji dne 20. decembra t. l. ob 4. uri popolu-
dne stavili so naši gg. deželni poslanci po častitemu
gosp. vitezu dr. Pajerju in prečastitemu g. dr. Gre-
gorčiču predlog do visoke deželne zbornice v slavl-
ljenje 40 letnega vladanja presvitelega Cesarja Franca
Jožipa I., v katerem se neomejena zvestoba do pro-
svitelega vladarja in do presvite habsburške dinastije
povdarja. Naša občina je mali del preslavne Avstrije
in bila bi tudi globoko užaljena, ako bi se nad njeno
lojalnostjo, udanostjo in nepremakljivo zvestobo do
presvitelega vladarja in Njega proslavo dinastije dvo-
milo.

Ako so starešinstvo popolnoma ujema z nazori,
kateri so v znani interpelaciji dež. lni poslancev na
visoko deželno zbornico omenjeni, jo sveta naša dol-
žnost, da po ti poti izrazimo našim častitim gg. de-
želnim poslancem svoje zaupanje in hvaležnost za iz-
raženo čuto naše neomahljive zvestobe do presvite-
lega Cesarja in Njega dinastije, in za dostojno zaver-
nitev sumničnja neke stranke.

Od celega starešinstva enoglasno sprejeto.

Na to g. župan povabi starešinstvo, da zaori tri-
kratni živio na presvitelega cesarja — ono ustane raz
stolov in trikrat zaori: Živio!

Seja se zaključí in zapisnik podpiše.

Dopisi.

Iz Šebrelje, dne 1. januarja, Prosim enmalo
prostora za par besed. Dragi čitatelji, le na delo,
dokler je čas! Ne zaostajajmo! Le prebirajmo časnike,
kako drugod delujejo v svojo korist. Poglejmo kako
delajo posojilnice, kako lepo deluje goriška hranilnica,
kako pomaga o potrebah z donarom; na primer na-
šim ubogim pogrebciem v Lascih je dala goriška hra-
nilnica 50 gl. Zelo sem se razveselil, ko sem bral to
v „Soči“. Ko bi vsak dobro pretehtal to stvar, lah-
ko bi spoznal, kako koristno so hranilnice za naš na-
rod; to je stober, okoli katerega naj se oklenejo vsi
naši ljudje!

Prosim, dragi narodnjaki, tudi v naših krajih je
potrebna in mogoča hranilnica, pri kateri bi si drug
drugemu pomagali, da bi ložje izhajali.

Pred dvema letoma sem bral v nekem dopisu
„Soče“, da je bil neki človek tako zadolžen, da mu
je sodnija prišla zarubit vse zemljišče. Ni si vedel
kako pomagati, ker prišel je ob ves kredit. Šel je
v Gorico h hranilnici; vpisal se v društvo, potem je
prosil 600 gld. na posodo, katero so mu precej dali
in sedaj si je mož uža tuliko opomogel, da je vse
izplačal in ima v svoji hiši že nekoliko trgovine.

Marsikomu bi se lahko tako pomagalo. Moje
mnenje je, da skusimo tudi mi delovati za hranilnico;
bomo videli, da naše početje ne bo brez uspeha. Vsi
za onega, eden za vse.

Politični razgled.

„Mir ali vojna“ — to vprašanje je še zme-
raj na tehničnici in močno vznemirja vso Evropo,
deloma tudi Azijo in Afriko. Naš vojni minister
zaokazal je, da morajo rezervisti onih oddelkov
naše vojne, za katere so nove puške repetirke
že gotove, z 22. dnem t. m. priti k sedemnev-
nim vajam, da se privadijo streljanja z novimi
puškami. Te vaje bodo na Moravskem, bliže
ruske meje.

Časopisi vedó mnogo povedati, da se Rusija pripravlja za vojno tako, da ni dvomiti, da jo misli kmalu pričeti; le to se ne ve, če so njene priprave obrnjene naravnost proti Avstriji ali pa namerava se svojimi silami na katero drugo stran mahnuti. Avstrija mora biti vsekako pripravljena in previdna, da jo kaki dogodki ne prehité.

Novega leta dan bil je v Avstriji tako slovesen, da mu ne bode kmalu enakega; po vseh mestih, trgih in vaseh vršile so se nenavadne slavnosti v proslavljenje zlate maše sv. Očeta. — Tu pripomnimo, da sv. Oče ni hotel od italijanskega kralja in kraljice sprejeti darila.

Tudi ruski car je čestital papežu k zlati maši.

Deželni zbori so se nekateri uže pred prazniki zaključili, drugi pa po praznikih seje zopet nadaljujejo. Naš je pričel seje v sredo in bode zaključen prihodnji teden.

Vse kaže, da bode imela Italija hude in težke boje z Abisinijci, ako je res, da ima Abisinija 80 tisoč vojakov proti 24. tisoči italijanskih.

V Srbiji se je ministerstvo zopet premenilo; Ristič je sam dal ostavko in kralj je poklical radikalce na krmilo; predsednik je Sava Gruič. Kam se bode njegova politika nagibala, pokazala bode prihodnost. V Srbiji bode imelo vsako ministerstvo teško stališče, dokler bode med dvema ognjema.

Domače in razne vesti.

Novo leto se za naš list ni prav srečno pričelo. V četrtek smo se toliko trudili, da smo list zgotovili in bi ga čitateljem o pravem času doposlali, a gospod državni pravdnik ga je zasegel zaradi dopisa z deželci, ki navaja neugode preteklega leta.

Vabilo. P. n. gg. naročnike prosimo prav ljudno, naj bi nam ostali zvesti ter naj bi nam o pravem času poslali naročnino, kakor je za časopise navada. Ob enem prosimo svoje rojake, naj bi se naročili na list v obilnem številu, da bi stal na toliko trdnjših gmotnih nogah. Glede svoje pisave in svojega programa izjavljamo, da ostanemo pri onem programu, ki ga „Soča“ uže dolgo ima, in da se bomo po vsi moči prizadevali izvrševati ga. Rodoljube in prijatelje lista pa ljudno in iskreno prosimo, naj bi nas blagovoljno podpirali z dopisi in sestavki v našem trudopolnem delu. Dopise naj se izvoli nam do srede določiti, da bomo vedeli koliko stvari sami spisovati. Kdor ima pri uredništvu osobno kaj opraviti, naj opravi do četrteka, ker zadnji dan, t. j. v petek je zaradi raznih opravil vsaka zamuda so strankami listu na škodo.

Današnji list „Soča“ pošljemo nekaterim znanim rodoljubom na ogled, da si jo sami naročijo ali jo drugim priporočijo; kdor se ne mara naročiti ali ne more poslanim listom naročnika dobiti, naj jih izvoli poslati nazaj, če ne ga smatramo naročnikom. Uredništvo in opravištvostvo.

Nezgodar cesarjevičine. Na novega leta dan imela bi se cesarjevičina udeležiti obeda pri Nj. Veličanstvu; ko se je pripravljala in si kodrala lase, spekla se je z razbeljenim železom nad desnim očesom. — Zdravnik je izjavil, da rana ni nevarna in da se bode uže v nekoliko dneh zacelila. Cesarjevičina in cesarjevič torej nista prišla k obedu.

Izjava. Prijatelji lista opozorili so nas, da naše besede v pastirskem listu ilirskih škofov v političnem pregledu številke 50. lanskega letnika je inariskdo tako tolmачil, kakor da bi bili mi podtikali cerkvenim tolstojanstvenikom namen, neusmiljeno udariti slovenski narod, ali kakor da bi bili uvidevali v pastirskem listu neposredne udarce, če tudi brez namena, ki bi leteli na slovenski narod.

Kdor pozna naš list, ve, da se vedno prizadevamo, uredovati ga tako, da bi bil jasen odsvit tega, kar smo, kakor dejanja pričajo, rodoljubi in domoljubi, zvesti avstrijski Slovenci, ki merijo svoja dejanja po načelih in zapovedih katoliške vere; zato je po sebi umljivo, da v svoj list ne sprejemamo sestavkov, katerih bi sodili, da govoré neresnico, ali katere bi smatrali kot sposobne, da bi po krivici žalili, bodisi duhovske ali deželoblastnike. V tem slučaju pa radi še posebe izjavljamo, da pri sestavi zgore omenjenih besed smo imeli pred očmi brezmejno obrekovanje naše častite duhovščine in naroda slovenskega po oficijoznih in neoficijoznih listih vsled ali povodom imenovanega pastirskega lista in velikansko razburjenost, ki je pretresala tiste dni vse naše kroge. Z ozirom na te okoliščine, kakor rečeno, rabili smo navedene besede, misleč, da so tudi drugim znani oni nečuteni napadi

na našo versko in državljansko čast, ter da na podlagi takih okoliščin bodo umeli one izraze v tistem smislu, v katerem smo jih mi rabili. Ker so se pa naše besede, kakor rečeno, drugače razlagale in ker so se nekateri čutili po njih žaljeni, zato ponavljamo, da smo jih hoteli rabiti v pomenu, ki smo ga pojasnili in da nismo nikakor imeli namena z njimi kogaj žaliti. Uredništvo.

Opomine in dobre svete sprejemamo radi, naj nam dobajajo od katere koli strani. Ali prositi moramo svoje prijatelje, naj nam govorijo jasno in razločno, ker drugače so nam njih besede in pisma brez vsake koristi. Kako naj umemo naslednje svarilo, došlo nam te dni od g. Rastislava? svarilo, ki se glasi:

„Slavno uredništvo! Kot dober Vaš prijatelj in spoštovalec „Soče“, prosim Vas, varujte se grobokopa, ki stoji za Vašimi petami, ki si je stavil nalogo, podreti „Sočo“ da bi sebe poveljčal tam, kjer potrebuje poveljčanja. Pred nekim časom je ta mož hudo udrihal čez svoje predstojnike in tudi mnogo pisal v nekem listu o „firtahih“; zdaj pa se zdi, da ta klečplaz se je spokoril in da hoče spričati svoj spokorni duh z bojem, ki ga je pričel proti „Soči.“ Tedaj pozor pred možem, ki se je uže tolikrat prelevil in ki išče povsod le samega sebe. Vaš zvesti prijatelj Rastislav.“ — G. Rastislav naj ve, da „Soča“ pozna svoje poti kot poštene in da se ne boji nikakih grobokopov. Če list ugaja, naj si ga slavno občinstvo naroči; če pa ne ugaja, ne moramo zahtevati, da bi nas kdo podpiral. G. Rastislav naj se imenuje, da bomo vedeli, s kom imamo besedo in naj nam razloži, kake zanke ali zapreke se nam stavlja, da se jih bomo znali varovati. Ako nas bo podpiral pri težavnem našem delu, bomo mu iz srca hvaležni, in hvaležen mu bode gotovo tudi narod za tako vslugo. Tedaj, Rastislave, da se kmalu zopet oglasite, in sicer bolj jasno!

Petdesetletnico mašništva svetega Očeta Leona XIII. je goriško ljudstvo z ogromno bakljado in s splošno razsvetljavo hiš novega leta zvečer slavilo in pokazalo, da ga njegovi mestni zastopniki ne razumejo ali pa nočejo razumeti.

Tisti večer je bila v palači grofa Lanthiera na starem trgu beseda, katere se je udeležil tudi prevzvišeni nadškof. Govori in petje v obeh deželnih jezikih in glasba ter sploh vse zvršilo se je prav dobro. Po končanej besedi se je vrnil Nj. vzvišenost nadškof v svojo palačo. Kočijo spremljala je mestna godba, ognjegasci in neizmerna množica ljudstva, ki je nosila nad 600 bakelj in lampijonov. Med obhodom po mestu razlegali so se gromoviti slovenski živio in pa — žvižganje.

Ni lahko dobiti besedij, da bi primerno popisal to ljudsko navdušeno slavljenje čisto katoliške svečanosti in tako splošno in lične razsvetljave, kakoršna je bila ta večer v naši Gorici. Vse je nekako mestnemu zastopu v spomin klicalo besede: Quousque tandem Catilina.

Silvestrov večer v naši čitalnici bil je prav presrečno prijeten. V veliki čitalnični dvorani nastavljeno je bilo mnogo miz in dovolj sedežev za došle goste. Priznati se mora, da je bila udeležba nekoliko prepričala, kar kaže, da se nekateri gospodi zdi proteško narodnost in vzajemnost na ta način vzbujati in pospeševati. Žalibog, da imamo premnogo takih, dozdevno dobrih Slovencev, ki gredo v krmo k navadnemu „plavšanju“ ali pa obsede doma za petjo, mej tem, ko so v čitalnici lepe umetne predstave in prijetna zabava. Mnogo je tako zavzetih in požrtovalnih za naše težnje, da se jim proteško zdi za čitalnico napraviti se in ulice prekorakati. Čast v tem oziru gre nekateri gospodi v okolici, posebno v Podgori, ker vsakokrat v precejšnjem številu nadomestuje domačo zapečno gospodo. Mestni narodnjaki tega ne smemo pozabiti, ampak moramo vrlim okoličanom udeležbo o priliki spodobno povračati in jim pomagati, kakor nam oni pomagajo. Naše goriške veselice se vedno vrše s pomočjo okoličanov, sosebno pevcev. Nekdaj so največ pomagali Solkanec; a zdaj je Solkan nosrečen — razevita pa Podgora za lepo in dobro. V Podgori imajo izvrstno sopranistino, vrtnarico gospodično Albertino Pehani in dve drugi dobri pevkinji, ki sti ob enem dobri deklamovalki; imajo uže precej dober moški pevski zbor; pred vsem pa imajo par možakov, prvakov, kojih nobeden upljiv in nijedna sila ne zgaene od naše narodne zastave. Podgora nam je s sedanjimi močmi zanesljiva trdnjava proti „Pro patrijinimi“ navalim.

Točke sporeda vršile so se vse tako gladko in dobro, da ni boljše želeli. Mešani zbori so se sicer vselej pred dobro peli, a tako dobro kot ta večer uže dolgo ne; lepi, čisti glasovi bili so tudi dinamično prav dobro izraževani; odlikovala se je v tem oziru sosebno še sopranistinja gospodična Pehani. Prepričali smo se, da je reditelj petja, gospod Marcina rez iz vrstna pevska moč, ki povsod lahko nastopi in prevzeto nalogo čestno reši; pel je kaj dobro „solo“ v Vilharjevi pesmi: „Slovo“. Šaloigra „Krojač Fips“, kojega je predstavljai gospod E. Klavžar, je uže sama ob sebi lepa in vzbudljiva; a gospod K. uže zna sam

še vse tako zasoliti, da vsakemu srce poskakuje; že z ramami zna tako zmajati, da se vse smeja. Prav dobro, kakor naravno, igrala je tudi gospica Pavlica. Gospodična Jug in gospod Siveo sta pa tudi rešila svoji nalogi prav častno.

Zadnja točka bila je tombola z mnogimi — na zadnje šaljivimi dobitki, ki so uzročili mnogo živahnega smaha.

Po končanej tomboli približa se znameniti trenutek — Velika luč sredi sobane otemni in postranske luči zgube svetlobo, da je bila dvorana skoraj temna — g. Klavžar hiti na oder, govori o starem letu, poslavlja se od njega, in ta hip bide ura polunoči — in dvorana se močno razsvetli, novo leto nastopi; govornik čestita k novej dobi in vse se vzdigne po dvorani ter si čestita k pričetku novega leta.

Kmalu na to odnesejo mizo iz dvorane in prične se živahen ples, ki je trajal do 3. ure. Zabava je bila tako prijetna, da je večina udeležencev ostalo do zadnjega pri njej.

Gg. Pahor in Kumar igrala sta pri plesu na glasovir. V tem oziru in za petja sta ta gospoda dve dobri moči za sodelovanje pri veselicah.

Darovi. Preč. g. Dugulin, župnik v Ajdovščini nam je poslal za otroški vrt 3 gld. in za študentovsko kuhinjo 2 gld. Bog povrni!

Premeščenje. Slišimo, da je gosp. prof. dr. Kos dobil dekret za službovanje na učiteljski v Kopru; gosp. prof. Spinčič pa na njega mesto v Gorico. Gospod Spinčič je uže davno — dobro znan, sosebno pa iz poslednjega zasedanja izriškega dež. zbora.

Čevljarju Hovanjskemu so ponočni postopači v ponedeljek po noči zamazali delavščino, zato, ker se je mnogo trudil za urejenje baklade na novega leta večer. Za Hovanjskoga je to čast, a uni, ki je to učinil, bi se moral ljudi sramotati.

Poverjeništvu družbe sv. Mohora za Gorico prevzel je po odhodu prečastitoga gosp. Goljevčeka novi kaplan na Placuti, prečastiti gospod doktorand Žigon, koji tem potom priporoča dosedanjim in novim udom, naj ne pozabijo do konca prihodnjega meseca se vpisati.

Nesreča. Veleposestnik Persolja v Imenji peljal je pretekli torek voz drv domov; voz se je nanj prevrgel in ga tako polomil in pomečkal, da je čez dve uri umrl.

Zgorel je danes v Solkanu hlev in kar je bilo v njem. Škode je 500 gl.

Strike. V podgorski papirnici je sv. Silvestra dne šlo okoli 150 delavcev k vodstvu prosit, da bi bili o nedeljah in praznikih dela prosti in da bi se jim dnina nekoliko zboljšala ter so se izrazili, da po sedanjih razmerah ne morejo več priti delat. Vodstvo jim je prošnjo odbilo in zažugalo, da bode še trje postopalo z njimi. Druzega dne dobili so delavci duri v tvornico zaprta, zato so se vrnili domu. V ponedeljek je vodstvo vse delavce, razun 6. zopet pustilo k delu. Naši nasveti v 46. listu „Soče“ p. l. gotovo niso bili slabi.

„Grahovska čitalnica“ vabi nove in stare ude k rednemu občenemu zboru 8. dne t. m. ob 4 uri popoldne v prostore g. Andreja Muravca.

Odbor.

Učiteljski Tovariš, list za šolo in dom, izhaja uže osem in dvajseto leto v Ljubljani po dvakrat na mesec. List je sicer dobro uredovan, a mogel bi biti mnogo boljši in uplivnejši, ako bi se ga po potrebi oklenilo vse učiteljstvo. Častito učiteljstvo bilo bi uže lahko sprevidelo, da mu politični listi, se ve da iz gotovih razlogov, preradi zapirajo vrata za razlaganja in objavljenja svojih teženj — zato bi se morali vsi okleniti enega svojih listov in ga v vseh zadevah podpirati, da bi se tako povzdignil, da bi javne in sosebno šolske uprave pozornost nekoliko bolj nase obrnil — potem bi še le moglo delovati učiteljstvo za vrednejši svoj obstanek. Iz teh razlogov živo priporočamo častitemu učiteljstvu „Učit. Tovariša“.

Popotnikov koledar za slovenske učitelje 1888. Gospod Miha I. Nerat, ki se jako uspešno trudi z učiteljskim glasilom „Popotnikom“, je lani prvič izdal jako praktičen koledar za učitelje slovenske. Predležeci nam 11. letnik je v marsičem še popolnej in učiteljem bode dobro godil, ker je v njem popolnjen šematizem šolskih oblastev, učiteljišč, ljudskih šol in učiteljskega osebja po Južno-Stirskem, Kranjskem, Primorskem in slovenskem delu Koroškega, ter pri učiteljskem osebju dodano rojstno in službeno leto. „Popotnikov koledar“ ima v vsacem oziru iste oblike, kakor slavnostni koledarji Erommovi, zatorej bodo poleg učiteljev segali po njem tudi drugi narodnjaki, ki se za učiteljstvo zanimajo. Cena koledarju je s poštno vred le 1 gld. 20 kr.

Slovenski Pravniki pričel je zopet izhajati; vreduje ga g. dr. Alfonz Moscho. Vsebinski prvi številki je: Kakošen uplik imajo določila § 2. post. z dne 10. junija 1887. št. 74 d. z. na prej pridobljeno

zastavne pravice. — K obdačenju žganih pijač. — Pravniški razgovori. — Pravni pregled za leto 1887. — Slovensko pravniško društvo. — Pravosodje. (Posebno zvršilo z likvidacijske sodbo v konkurzu prisojenih stroškov ni dovoljeno.) — Listek. — Kojiževnost. — Drobne vesti. — Izdajatelj apeluje v predgovoru na slovenske pravnike, naj vsak po svoji moči pripomaga, da postane list voren izraz toženj in želja naših.

"Dom in svet" Mladost! po tvoji temni zavji — sroč brčko zdihuje kakor slavnemu pesniku, tako tudi marsikomu drugemu, akoravno ni doživel britkih skušenj. Komu se ne vrača spomin najraje v mladostna leta? Ta spomin nas poživlja, ta spomin nam vzbuja gorka, milobna čustva. Pa ne samo naša mladost; stopimo v sredo mladeničev! Ali nismo med njimi pomlajeni tudi mi, in sroč — ni li z nova oživel? O mila, draga nam mladina! ko bi ti vedela, kako te ljubi veliko mož, kako misli na te, kako se raduje nad tvojimi radostmi in žaluje, ako je tvoja osoda tužna! Šla bi podivat na taka krepka prsa, iz katerih dije ljubezen do tebe. Mladeniča vidim poslavljajočega se od očetove hiše; mati si briše solze, očetova roka ga blagoslovlja. Oba pa tare skrb, kdo bode sina — odhajajočega z doma v svet spremljal, čuval, vodil. In taka skrb ni prazna. Mnogokrat še huje tokó solze, ko se je sin povznil izmed sveta na dom očetov. Kaj bi dali roditelji, ko bi mogli dobiti varuha in vodnika otrokom v tujini! Nepremagljiva ljubezen do vrle mladine — naše nade in našega veselja — napotila me je, da sem sklenil izdavat v novim letom zabavno-poučni list **"Dom in svet"**, namenjen v prvi vrsti mladini, ki hrepeni po višem izobraženju in napredku, potem pa tudi vsem omikancem, ki se želé zabavati in blažiti se slovstvenimi lepimi izdelki in si razširjati znanje z lehkimi poučnimi spisi. **"Dom in svet"** bo prinašal v prvem delu leposlovne proizvodje; v znanstvenem delu bode skušal obsegati vsa znanstva, da bode obče zanimiv ter koristen. Napovedani list bode najprej opazoval dom — domovino in vzbujal — čuval ljubezen do nje: vodil bode pa tudi v svet, v daljini in širni, kjer so tuje šege in tuja ljudstva, kažoč, kaj svet — sedanjí in nekdanji — ponuja. **"Dom in svet"** želi biti zgoraj omenjeni vodnik. Narodnjake, rodoljube, ki ljubijo mladino in hoče, da narod raš napreduje, vljudno in srčno prosim duševne in gmatne podpore. Milo mladino in vsa one, ki hrepené po pravi temeljiti omiki, vabim, naj se obilno na list naročajo, naj ga razširjajo. Posebej prosim slovenske pisatelje iskreno obilne pomoči. Nadejam se, da bode list našel pot do mladih in za vzore navdušenih src: vzrastel je, zelenel in cvetel bode na gorkih tleh njim udarlega srca. List bode pisan lahko umljivo; skrb mu bode za pravičen, čist, bogat, a vendar domač jezik. Skrb mu bode za raznovrstno tvarino — v malem obsegu. List bode izhajal v Ljubljani dne 20 vsakega meseca na celi polí velike osmerke. Cena mu je: 1 gld. 60 kr. za leto, 80 kr. za pol leta. Ako prirate kaj čistega dobička, rabil se bode za razširjanje lista in za podporo ubožnih dijakov. Uredništvo in upravníštvo je v Marjanišči. Za Ljubljanske naročnike posreduje iz prijaznosti **"Katoliška Bukvarna"**. Dr. France Lampe, urednik in izdajatelj.

Za pouk in kratek čas. Rokodelstvo so svoje dni bolje čislali, nego dandanes, zato so hoteli povedati njegovo vrednost rekli: pošt no rokodelstvo ima zlato dno. Kako so pa celo bogati in imenitni gospodje rokodelstvo cenili, kaže nam naslednja povest, ki se je bojala l. 1615. resnično dogodila na Nemškem. Bogat vitez je imel edino hčerko, katero je prišel snubit bogat mladenič iz sosesčine.

Izvedevši njegovo željo, vpraša ga oče: **"Kako ja bote mejo hčer preživili?"** **"Njenemu stanu primerno"**, odgovori mladenič. **"To se zastopi, ali s čem?"** **"Imam obilno posestev, čijih dohodki bode izvestno zadostevali."**

"In nimate družega nič, kakor posestiva?" To vprašanje se je snubaču čudno zdelo. **"Nič družega nimam, pravi, vendar mislim, da bo za najo dovolj."**

"Jaz pa ne mislim tako, odvrne oče; moja edina hči bo sicer tudi precej posestev podedovala, vendar bi utegnila oba v kaki nesreči svoja posestva napraviti, in od česa bi se tedaj živila. Jaz torej ne dam svoje hčere nobenemu snubaču, ki ne ve umetnosti ali kakega rokodelstva, s katerim zamore ob času sile sebe in svojo ženo preživiti."

Mladenič sicer tega ni mogel zapopasti, vendar iz ljubezni do svoje neveste se je podvrgel tej pogodbi prošee leto dni časa, da se kakega rokodelstva nauči ter zaproseno nevesto dobi. To se mu je dovelo. Mladenič se je podal k slavnemu košarju, pri katerem se je v polu leta naučil tako spretno košare plesti, da je v tem svojega mojstra prekosil. Zdaj je spletel za svojo nevesto košarico, kakoršne so potem kmalu vse gospodičine začele nositi, ter jih je nune prodal na Holandsko in Angleško. Mladi košar je s tem dosegel svoje želje ter postal zet bogatega viteza.

Čez nekoliko let pa je nastala ondi ljuta voj-ska, v kateri sta košar in njegov tast vsa posestva

zgubila ter bila prognana na Holandsko. Zdaj je v resnici prišla taka sila, da je moral košar vao svojo družino s svojim rokodelstvom preživiti in zdaj je on tudi spoznal, kako pametno je ravnal njegov tast, ki ni hotel dati svoje hčere snubaču, ki ne bi znal nobenega rokodelstva, s katerim bi zamogel v času sile sebe in svojo družino preživiti.

Koliko siromakom bi se pač tudi dandanes boljše godilo, ko bi se bili kedaj naučili košare plesti ali kakega koli drugega rokodelstva, s katerim bi si prislužili potreben živež, kedar jim kaka nesreča poljske pridelke vkonča, ali s katerim bi si zraven svojega gospodarstva v zimi ali v prostih urah kaj prislužiti zamogli?

J. S—a.

Poslano.

BOLEC, 26. decembra 1887.

Ker je bilo pošteno, do zdaj neomadeževano ime v pokneženi gorško-gradiščanski grofiji b'vajočih Slovencev te dni v mnogih časnikih oskrunjeno, so se odborniki bolške občine sešli in javno protestirali zoper ono perfidno sumničenje, zadevajočo njih vero in dinastično lojalnost; ob enem so pa tudi sklenili objaviti, kakor se s tem objavlja, da Bolčani se v udanosti do staroslavne Habsburške vladne rodbine ne dajo od nikogar prekositi, in da od ljubezni do sveta katoliške vere, ktero za edino pravo in edino zveličavno pripoznavajo, se ne dajo po nikomer od-tujevati. Vse za priljubljenega Cesarja Frana Josipa I., vse za katoliško vero, vse za dom! To je in ostane geslo Bolčanov.

Čaako se uljudno in iskreno zahvaljujemo našim zastopnikom v deželnem zboru za njih javno izjavo v tej zadevi v seji 20. t. m.

Občinski urad v Boleu, dne 26. decembra 1887.

JONKO, župan.

Mrakitsch — Fd. Kaus — Anton Durjava.

Zahvala.

Podpisano predsedništvo izreka vsej čestiti gospodi, ktera je obdarila šolsko mladino o božičnih praznikih s toliko lepimi darovi, svojo najtoplejo zahvalo.

Častitomu vodstvu šole in posebno gosp. učiteljici Leopoldi Kersnik, ktera se je toliko trudila za napravlo legeba božičnega drevesa, poduk v igrah in deklaracijah šolske mladine, se podpisano tudi prav srčno zahvaljuje.

Predsedništvo, krajnega šolskega sveta v Ajdovščini dne 1. januarja 1888.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici,

ulice Morelli št. 17,

se priporoča velečastiti duhovščini za izdelovanje cerkvenih potrebnih najnovejše oblike, namreč:

Monstranc, kelihov, ciborijev, svetilnic,

svečnikov itd. itd., po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v o-

gnju pozlati, posrebrni in popravi.

Na blagovoljna vprašanje radovoljno odgovarja

in pošlje vsako blago dobro spravljeno in poštni-

ne prosto.

Št. 983.

Razpis učitelj. služeb.

V tem okraju je začasno oddati sledeče službe:

1. Potovalnega učitelja za Reko-Police in za Ravna-Gorje, z dohodki III. plačilne vrste in 100 gl. potnine.
2. Podučitelja v Kobaridu.
3. Podučitelja ali podučiteljce v Bovei in v Volčah s postavnimi dohodki.

Prošuje s postavnimi spričevali je vložiti sem-le do 24. januarja 1888.

C. K. OKR ŠOLSKI SVET V TOLMINU, dne 22. decembra 1887.

MARTIN POVERAJ,

civilski in vojaški krojač.

JEDINA IN MAJVEČJA

krojačnica in zaloga vsakovrstnega sukna

ter

Narejene Obleke.

Zimska obleka	od gld. 9.— naprej.
Zimski sakot	" " 5.— "
Zimsko hlače	" " 2.50 "
Zimska suknja	" " 9.— "
Salonska obleka	" " 25.— "
Obleka za dečke	" " 1.75 "

V Gorici, na Travniku, nasproti vojašnici.

Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji za vsak stanje in po poštenu ceni. Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Razpis dražbe.

Dne 17. januarja 1888 ob 10 uri predpoludne oddalo se bode v farovžu v Šempasu po očitni dražbi delo razširjanja podružne cerkve sv. Jakoba v Ozeljanu. Stroški so preudarjeni na fior. 2679.49. — Dotični načrt s preudarkom vred je razviden pri podpisnem uradu od danes naprej siehern dan. Podjatkni položí 10 od sto varščine.

Stavbeni odsek v Šempasu, dne 20. decembra 1887.

Ta esenca, ki se nareja po nekem receptu gospoda Dr. E. viteza Stieckla, c. kr. vladinega svetovaleca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana **"Tinctura Rhei composita"**, katera ozdravlja vse želodčne in trebušne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo itd. (glej navod), ki je vsakej steklenici priložena. — Izdelovatelj jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., poštne stroške trpé p. t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno, lekar Rizzoli v Rudolfovem in večina lekarn na Štirskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih, in sicer na Gorškem v Gorici: Cristofolletti, Kärner in Pontoni; v Ajdovščini: Guglielmo; v Cervignanu: Lovisoni; v Gradišči: Coassin; v Gradu: Pasqualis; v Trzinu: Cicuta; v Tolminu: Palisca.

Bicikli in tricikli iz prvih angleških tovarov
H. Dock-a na Dunaji, III. Hauptstrasse št. 72.
Ceniki se dopošiljajo brezplačno.

Želodčne bolezni

hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam

odino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izljevov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko lutečimi besedami, ni družega ko prevara, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčno živec, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineškega barbarana, korenike, ki je sploh znana po svojem pravnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gajusu, riganju, zabasanju, nemorjaldnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici. V TRSTU pri G. B. Rovic, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.